

Land, der ligger prisfastsatte paa en fuldt ud effektiv Maade. Jeg hilser det med Glæde. Her er lagt en Linie, som ikke kan fraviges i kommende Landbolovgivning i Danmark. Jeg er ganske sikker paa, at den officielle Jordværdiansættelse, der bliver Grundlaget for de af mig anførte Ombytninger, Erstatninger og Afleveringer, kommer man aldrig udenom, og jeg for mit Vedkommende vil derfor sige, at det bliver ikke saa svært i den Tid, der kommer, at afgøre, hvad Jordprisen i Danmark egentlig er. Hver af disse Landejendomme i Danmark har sin særskilte Jordværdiansættelse, som er prøvet og sammenlignet med hele Egnens, og den egentlige Jordpris i Danmark bliver da denne. Vi har nemlig ellers i den frie Omsætning to Jordpriser. Jeg vil spørge enhver praktisk Mand, om han ikke tror, der er en himmelvid Forskel paa den Jordpris, der fremkommer ved, at man prøver at sælge 10—20 Tdr. Land bort fra en almindelig Bondegaard, som har Bygninger, hvorfra Jorden kan drives, og den, der fremkommer, naar man f. Eks. sælger et Jordstykke, hvor Gaarden er brændt og vedkommende Ejer faar Lov at beholde Assurancen og sælge Jorden i ubebygget Stand med Bebyggelsespligt. Jeg drister mig til at paastaa, at den første Jordpris bliver tre Gange saa høj som den sidste. Det er en Jordpris, man ikke kan rette sig efter, og det er ingen virkelig Jordpris. Den er paa virket saa stærkt af Konjunkturforholdene, som man maa se bort fra, og det er ogsaa det, der er sket, idet de offentlige Myndigheder, Skyldvurderingsmændene og Overskyldraadet, ser bort fra dette og siger: Dette er den virkelige Jordpris. Derfor glæder det mig, at Linien er lagt saa sikkert, at ingen, hverken den nuværende eller kommende Landbrugsministre, kan komme udenom det i den fremtidige Jordlovgivning.

Med Hensyn til den fjerde Lov maa jeg sige, at utvivlsomt ingen dansk Politiker har noget imod, at Jord erhverves uden Ekspropriation, naar Erhvervelsen kan ske til rimelig Pris; og en rimelig Pris er den, som jeg har nævnt. Man kan ikke fra Statens Side erhverve Jord i det frie Marked til opskruede Priser og udlevere disse Jordarealer til helt andre Priser. Dette er en fuldkommen ufremkommelig Vej. Naar man fra Udstykningsforeningernes Side stiller Forslag om at faa Lov til at arbejde paa sædvanlig Maade, mente det ærede Medlem Hr. Lillelund, at man naaede særdeles meget

i Retning af at faa Privatinitiativet til at udfolde sig; dette beror selvfølgelig paa en fuldkommen Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side. Saa vidt jeg hørte Resolutionen, gik dens Krav ud paa, at Staten skulde give i sekundært Pant i vedkommende Ejendom, der oprettedes ved privat Udstykning, indtil 10.000 Kr. eller $\frac{9}{10}$ af de nuværende Omkostninger ved Bygningernes Opførelse. Jeg for mit Vedkommende har meget store Betænkeligheder ved denne Fremgangsmaade. Derved kaster vi Statens Midler ud med den Virkning, at de absolut enten vil vise sig utilstrækkelige, eller ogsaa vil de virke prisfordyrende paa en Maade, som vil være meget uheldig i mange Tilfælde. Man taler nu saa meget om, at Udstykningsforeningerne kan komme til at virke, hvis man vedtager den fjerde Lov om Opkøb af Jord i det frie Marked, med Ekspropriationsret, naar Jord ikke kan købes. Der er der et Felt, hvor Udstykningsforeningerne kan udfolde en saa rig Virksomhed som aldrig før, idet de nu kan være opmærksomme paa, at saa snart der er en Ejendom at faa til Købs, kan den omsættes og udstykkes til en rimelig Pris, da den overtages af Staten til den officielle Værdi, naar der er Brug for Jorden til Udstykning; Udstykningsforeningerne kan realisere Jorden, Bygningerne og Besættningerne og handle og udstykke meget billigere og bedre end Staten, og det er netop paa dette Omraade, at det private Initiativ og Foreningsvirksomheden kan komme til at udfolde sig. Vil man have en god Løsning af dette Spørgsmaal, tror jeg, man kommer til at følge den Linie, som jeg har nævnt. Derved kan opnaas, at den enkelte kan komme til at arbejde med al sin Styrke og Energi, og at Foreninger, der vil tjene dette Formaal, kan komme til at virke. Staten kan aflaste den sociale Spænding paa en baade øjeblikkelig effektiv og i det lange Løb virksomfuld Maade. Der mangler efter min Mening kun 3 Ting for at kunne fortsætte den Lovgivning paa en saadan Maade, at det mærkes synbart for hele vort Folk: Materialet skal først være til Stede, det Menneskemateriale, der er nødvendigt, for at vi kan gennemføre en Landbolovgivning, som den af mig nævnte paa formaalstjenlig Maade, og dette Menneskemateriale er til Stede, og jeg tror, at den nødvendige Selvstændighedstrang og det fornødne Arbejdsmod er til Stede i den danske Landbougdom og manddom, naar man giver dem Plads til at udfolde sig.